Nr 213. Kraków, Piątek 8 Maja 1908. Rok XXVII.

„Nowa Reforma" wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt.

Prenumerata wynosi:

	rocznie:	półrocznie	kwartalnie:	miesięcznie:
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką pocztową	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 hal.
z dwurazową „ „	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
w państwie niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do ADMINISTRACYI „NOWEJ REFORMY" w Krakowie.
Adres Redakcyi i Administracyi: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.
Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników A. OLSZEWSKIEGO, ulica Kilińskiego 2 i w BIURZE PLOHNA ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

ZAMIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; MIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy". — Główna trafika w Rynku. — Agencye J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. — Handel J. Ekiera, ul. Karmelicka 18.

ZAMIEJSCOWĄ PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmują: We LWOWIE Biura dzienników: Ludwik Plohn, ul. Karola Ludwika 11. — S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W PRZEMYŚLU Heszeles. — W JAROSŁAWIU A. Amster. — W WIEDNIU: Hermann Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów), Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu) — A. Oppelik. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — M. Schalek (Wollzeile). — W PARYŻU Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur Rue Rougemont 14.

OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — NADESŁANE po 60 h. od wiersza za każdy raz.

GŁOSY PUBLICZNE po 2 Kor. od wiersza. Układ tabelaryczny cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.

ZAŁĄCZNIKI do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 K. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 K. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów

Najważniejsze wiadomości, podane w dzisiejszym numerze „N. Reformy".

Uchwalenie w trzeciem czytaniu przedłożenia o marchii wschodniej. — Postępki ks. Jerzego greckiego. — Masowa głodówka w więzieniu samarskiem. — Amnestya w Hiszpanii. — Wielka katastrofa kolejowa. — Traktat rozjemczy amerykańsko-japoński.

Zgromadzenie demokratyczne.

Kraków, 8 maja.

W salach redakcyjnych „N. Reformy" odbyło się wczoraj zgromadzenie członków Tow. demokratycznego. Przybyło kilkudziesięciu obywateli, znaleźli się także na zebraniu przedstawiciele stronnictwa demokratyczno-mieszczańskiego pp. prezydent dr Leo, wiceprezydent Szarski i pos. Federowicz. Członków sprzymierzonego stronnictwa powitał w zagajeniu przewodniczący poseł Petelenz, który następnie zaznaczył, że po strasznym wypadku, jakim był zamach na namiestnika Potockiego, po raz pierwszy zbierają się członkowie Tow. demokratycznego na zgromadzenie. Zarząd stronnictwa zaraz po zamachu dał wyraz swoim uczuciom. (Obecni powstają z miejsc). Zebranie dzisiejsze uczciło pamięć ś. p. Andrzeja hr. Potockiego przez powstanie z miejsc, co będzie zapisane w protokole zebrania. Następnie przewodniczący poświęcił gorące wspomnienie nieodżałowanemu i długoletniemu członkowi stronnictwa ś. p. prof. Gustawowi Steingraberowi, którego pamięć uczczono również przez powstanie.

Zabrał następnie głos poseł Bandrowski i wygłosił referat o obecnej sytuacyi politycznej. Mowca wskazał na zaprowadzenie powszechnego prawa głosowania do parlamentu, które dokonało zupełnego przewrotu w sytuacyi politycznej naszego kraju, i tak rząd krajowy, jak i stronnictwa postawiły wobec zmienionych zupełnie stosunków. Stosunki te naszkicował mowca w obszernym wywodzie, omówił stanowisko stronnictw w czasie wyborów do parlamentu, dał pogląd na sytuacyę, w jakiej znalazło się Koło polskie w Wiedniu, wskazał na utworzenie unii demokratycznej i konsolidacyę żywiołów demokratycznych. Konsolidacya ta postępuje nadal i znalazła swój wyraz podczas wyborów sejmowych. Udało się n. p. narodowych demokratów odciągnąć od „Rady narodowej", nic działającej dla narodu, ale dla pewnych tylko sfer. I gdybyśmy byli przeprowadzili wybory w całym kraju w ten sposób, jak w Krakowie, bylibyśmy świadkami już bardzo silnej konsolidacyi żywiołów demokratycznych. We Lwowie stało się inaczej i w ten sposób niestety zmarnowano siłę unii, mimo że rezultat byłby conajmniej ten sam, przy zgodnem postępowaniu.

Dalsze wywody poświęcił mowca sprawie ruskiej i zaznaczył, że jeżeli Ukraińcy odznaczali się dotąd pewną junakeryą, to dziś rozigrali się tak, że ich polityka nosi znamię teroru. Wynikiem działania tego i podniecenia był zamach na namiestnika. Jakkolwiekby kto na politykę ruską chciał się zapatrywać, na jedno się zgodzić musi: My możemy prowadzić między sobą walkę polityczną, ale nie możemy być innej opinii, jak ta, że skoro mamy do czynienia z terorem, musimy się przeciw temu terorowi zwrócić. Możemy z ludem, z narodem ruskim współdziałać i żyć, ale nic wspólnego nie mamy z partyą teroru. Kwestya ruska jednak istnieje i dążyć do jej rozwiązania winniśmy. Łatwo zrozumieć, że cały stan kraju byłby lepszy, byłby spokój w nim panował, gdyby unia Rusi z Polską powstała. Niestety, łączą się oni z odwiecznym wrogiem naszym, z Niemcem. Czy to i dla Rusinów jest dobrem, nie chce mowca rozstrzygać. Zamach na namiestnika odczuto wszędzie boleśnie i na taki odzew ze strony Ukraińców powstało natychmiast, samo z siebie, hasło: Łączmy się! — wystąpmy przeciw anarchii.

Referat swój zakończył poseł Bandrowski omówieniem zadań przyszłego Sejmu, którego pierwszą rzeczą będzie reforma wyborcza. Łudzić się nie należy: jedna sesya nie wystarczy na rozwiązanie tej kwestyi. Na pierwszej sesyi Sejm wybierze prawdopodobnie tylko komisyę, która pracować ma nad rozwiązaniem tego ważnego zagadnienia. Niewiadomo, jakie stanowisko zajmą stronnictwa, jedno tylko jest pewnem, że konserwatyści nie będą mogli przeprowadzić tego, czego przedtem żądali. Mowca wskazał następnie na objęcie rządów przez nowego namiestnika i wyraził przekonanie, że dr Bobrzyński jako polityk wytrawny i znający stosunki w kraju, potrafi je ocenić tak, jak na to zasługują. Gdyby się namiestnik z tem nie liczył, doznałby osobistego zawodu a naraził kraj na wielkie szkody. Spodziewać się należy, że dr Bobrzyński nie wytworzy nowego rozdźwięku w rozwichrzonej i tak sytuacyi politycznej.

Rezolucyi żadnej referent nie postawił, mimo to nad referatem jego odbyła się ożywiona dyskusya, w której zabierali głos pp.: poseł Maryewski, prof. Wasung, inż. Rolle i przewodniczący poseł Petelenz.

Manifestacya jubileuszowa w Wiedniu.

(*Telegr. „Nowej Reformy".*)

Przyjęcie w Schoenbrunie.

Wiedeń. Wczoraj po przemówieniach obu cesarzy, o godz. pół do 1 rozpoczęło się w Schoenbrunie śniadanie, w którem brali udział oprócz cesarzy także arcyksiążęta i arcyksiężniczki. Do stołu prowadził cesarz cesarzową, zaś cesarz Wilhelm arcyks. Maryę Anuncyatę.

Równocześnie odbyły się osobne śniadania dla świty, jedno w Schoenbrunie, drugie w Burgu.

Sekretarz niemieckiego urzędu dla spraw zagranicznych, Schoen, zaproszony został na śniadanie do austro-węgierskiego ministra spraw zagranicznych, Aehrenthala.

Wiedeń. O g. ½7 wiecz. odbył się w Schönbrunie obiad galowy, w którym wzięli udział: cesarz, niemiecka para cesarska i książęta związkowi, burmistrz Hamburga, członkowie dworu ces., świty, służba honorowa i dygnitarze. W środku zajęli miejsca cesarz i niemiecka cesarzowa, po lewej stronie cesarzowej król saski, po lewej cesarza cesarz Wilhelm.

Toast cesarski.

Wiedeń. Przy wczorajszym obiedzie galowym w Schönbrunie cesarz Franciszek Józef wzniósł następujący toast:

„Odwiedziny, jakie mi dzisiaj składają moi wierni sprzymierzeńcy, W. Ces.-król. Mość, J. Król. Mość ks. regent, W. Król. Mości książęta i zastępca wolnych miast hanzeatyckich, przepełniają mnie największą radością.

Witam was najserdeczniej w naszem gronie. Pragnęliście przez wasze przybycie dać wyraz uczuciom prawdziwej przyjaźni z okazyi osiągnięcia mego 60-go roku rządów, w sposób, który budzi moje najgłębsze podziękowanie i umacnia we mnie przekonanie, że tak ściśle między nami istniejące stosunki są nam wszystkim prawdziwą potrzebą serca.

W tem przekonaniu niech mi wolno będzie wznieść ten kielich na waszą pomyślność, jakoteż na naszą niezachwianą przyjaźń i przymierze i przytem wznieść okrzyk: Moi przezacni i wysocy goście niech żyją!

Toast Wilhelma II.

Wiedeń. Na toast cesarza odpowiedział cesarz Wilhelm:

W imieniu gości W. Ces.-król. apost. Mości proszę, bym mógł dać wyraz naszym uczuciom najgłębszego, najserdeczniejszego podziękowania za słowa, jakie W. Ces. Mość do nas wystosował i za piękne przyjęcie, jakie W. Ces. Mość i miasto Wiedeń nam zgotowało.

Uczuciom jakie nas przejmują i napełniają, dajemy wyraz, prosząc Wszechmocnego Boga, aby użyczył W. Ces. Mości i Dostojnemu Jego Domowi jeszcze wielu obfitych w błogosławieństwa lat dla dobra Monarchii, dla dobra ludów i dla dobra świata. Ujmujemy wszystkie te myśli, wznosząc okrzyk: Ukochany cesarz i król Franciszek Józef niech żyje!

Serenada.

Wiedeń. Po obiedzie odbyła się serenada dolno-austr. związków śpiewackich i zjednoczonych muzyk wojskowych pułków stojących w Wiedniu. W serenadzie wzięło udział 250 związków śpiewackich, przy udziale około 7.000 śpiewaków. Przed glorietą i koło zamku zebrały się tłumy publiczności. Monarchowie podczas całej serenady stali w oknach. Po serenadzie śpiewacy defilowali z 250 sztandarami stowarzyszeń przed oknami cesarskiemi, wśród dźwięków hymnu ludowego „Heil Dir im Siegeskranz".

Odjazd.

Wiedeń. Cesarz Wilhelm wraz z cesarzową i ks. Augustem Wilhelmem, odjechali o godz. 9 m. 20 wieczór do Donau-Eschingen, odprowadzeni przez monarchę, gdzie nastąpiło szczególnie serdeczne pożegnanie. Po drodze był cesarz i niemiecka para cesarska przedmiotem burzliwych owacyj ze strony licznie zebranej publiczności.

W godzinę później odjechała ks. Wiktorya Ludwika do Wildpark.

Wiedeń. O godzinie 9 wieczorem odjechał król saski na polowanie do Tarvisz. Wieczorem odjechał król wirtemberski i kilku innych książąt związkowych.

Odznaczenia.

Wiedeń. Cesarz nadał ks. Bülowowi brylanty do wielk. krzyża orderu św. Szczepana. Minister spraw zagr. bar. Aehrenthal telegraficznie zawiadomił o tem ks. Bülowa, dołączając serdeczne życzenia.

Oprócz tego monarcha nadał niemiec. sekretarzowi stanu spraw zagr. Schönowi wielki krzyż orderu Leopolda, bawarskiemu prezydentowi min. i min. spraw zagr. bar. Podewilsowi, który już ma wielki krzyż orderu Leopolda, wielki krzyż ord. św. Szczepana, niemiec. ambasadorowi Tschirskyemu wielki krzyż ord. św. Szczepana, saskiemu posłowi hr. Rexowi brylanty do wielk. krzyża ord. Leopolda, a bawarskiemu posłowi bar. Tucherowi order żelaznej korony I kl.

Wiedeń. Cesarz niemiecki nadał arc. Franc. Ferdynandowi krzyż komandorski orderu domu Hohenzollernów, zamianował arc. Leopolda Salwatora szefem 27 p. p. i nadał generał-adjut. hr. Paarowi brylanty do orderu czarnego orła, ministrowi spraw zagr. bar. Aehrenthalowi, gen. adjut. bar. Bolfrasowi i pierwszemu ochmistrzowi ks. Montenuovo order czarnego orła, komendantowi korpusu Fiedlerowi order zasługi pruskiej korony, komendantowi korpusu Steiningerowi brylanty do wielkiego krzyża orderu czerwonego orła, ministrowi wojny Schoenaichowi, hr. Bellegarde i mistrzowi ceremonii hr. Chołoniewskiemu wielki krzyż ord. czerwonego orła, ministrowi obrony kraj. Georgiemu, min. honwedów Jekelfalussyemu, ochmistrzowi arc. Maryi Anuncyaty hr. Nosticowi-Rienekowi, saskiemu posłowi hr. Rexowi, bawarskiemu posłowi bar. Tucherowi, I. szefowi sekcyi min. spraw zagr. bar. Callowi order czerwonego orła I kl., hr. Kinskyemu, przybocznemu lekarzowi cesarza drowi Kerzlowi, szefowi sekcyi prezydyum Rady ministrów drowi Sieghardtowi, dalej posłowi Gaganowi i szefowi sekcyi min. spraw zagr. hr. Esterhazemu, jakoteż burmistrzowi drowi Luegerowi, szefowi sekcyjn. Wilhelmowi Exnerowi, Pawłowi Schulzowi i członkowi Izby panów bar. Oppenheimerowi order korony I kl.

Wiedeń. Cesarz Wilhelm wyjeżdżając z Poli, nadał wielki krzyż czerwonego Orła admirałowi hr. Montecuccoli, a wiceadmirałowi Ripperowi order czerwonego Orła I klasy. Ambasadorowi niem. w Wiedniu Tschirskyemu darował cesarz swój biust, odlany w bronzie.

Wiedeń. Cesarz Wilhelm nadał wczoraj 150 orderów, inni książęta niemieccy 250. Ogółem nadano wczoraj w Wiedniu 400 orderów.

Gratulacye króla włoskiego.

Wiedeń. Od króla włoskiego nadeszła do monarchy następująca depesza:

W ciągu roku, w którym W. Ces. Mość obchodzi 60-cioletni jubileusz swoich pełnych chwały rządów, łączą wszyscy panujący i zwierzchnicy swoje życzenia szczęścia i błogosławieństwa z lojalnemi manifestacyami ludów monarchii. Przepełniony dawną i wierną przyjaźnią, jaką odczuwam dla W. Ces. Mości, biorę najżywszy udział w tem radosnem zdarzeniu i przyłączam się do serdecznych uczuć, jakie W. Ces. Mości dzisiaj niemiecki cesarz, nasz wzniosły sprzymierzeniec i przyjaciel, osobiście wypowie.

Wiktor Emanuel.

Telegraficzna odpowiedź monarchy brzmi, jak następuje:

Jestem nadzwyczajnie wzruszony pamięcią W. Król. Mości, wypowiadającej mi swoje życzenia z okazyi osiągnięcia mego 60-go roku rządów w dniu tym samym, w którym J. Ces. Mość cesarz Wilhelm, nasz wzniosły sprzymierzeniec i przyjaciel i niemieccy książęta około mnie się zgromadzili. Dziękując W. Król. Mości najserdeczniej, cieszę się z tej nowej oznaki ścisłego przymierza i ścisłej przyjaźni, jaka nas łączy.

Franciszek Józef.

Głosy prasy niemieckiej.

Berlin. „Vossische Zeitung", omawiając zjazd książąt niemieckich w Wiedniu, pisze: Zjazd ten nie ma celu politycznego, mimo to nie jest jednakże bez znaczenia politycznego, gdyż wskazuje, że książęta niemieccy są w zgodzie z cesarzem niemieckim, oraz że Niemcy z żadnem państwem nie utrzymują tak serdecznych stosunków, jak z monarchią habsburską.

„Berliner Boersen Zeitung" pisze: Uroczysta wizyta książąt niemieckich w Schoenbrunie nie pozostawi żadnych widocznych śladów. W politycznej konstelacyi w Europie nic się nie zmieni, jednakże ta nadzwyczajna manifestacya wspólności interesów obu państw zaprzyjaźnionych przecież przedstawia trwałą wartość.

„Berliner Tageblatt" pisze: Hołd książąt niemieckich, którzy zebrali się w Wiedniu, znajdzie oddźwięk w najszerszych kołach narodu niemieckiego, gdyż wszyscy politycznie myślący ludzie zdadzą sobie sprawę ze znaczenia tej chwili. Dzień jubileuszu cesarza Franciszka Józefa będzie dla niemieckiego narodu także dobrą sposobnością dla dania wyrazu żywego zadośćuczynienia z przekonania, że węzły, łączące państwo niemieckie z Austryą, nigdy nie powinny być zerwane.

Wiedeń. Wczoraj po południu cesarzowa Wiktorya zajechała przed Volksgarten, aby oglądnąć pomnik cesarzowej Elżbiety.

Cesarz udał się po południu o godzinie 2 z Schönbrunnu do Burgu, gdzie zamieszkali niemieccy książęta związkowi i burmistrz hamburski i złożył im wizytę.

Cesarz Wilhelm z ks. Augustem Wilhelmem złożyli po południu wizytę posłowi bawarskiemu.

Wiedeń. O godz. 2 po poł. niemiecka para cesarska, jakoteż ks. August Wilhelm pruski zajechali przed kościół Kapucynów i przyjęci przez gwardyana, udali się do krypty i złożyli na trumnach cesarzowej Elżbiety i arcyks. Rudolfa wspaniałe wieńce, przywiezione z Achilleion z Korfu.

Zebrana przed kościołem publiczność witała entuzyastycznemi okrzykami parę monarszą.

Wiedeń. Cesarz Wilhelm złożył popoł. karty u arcyksiążąt, ministra spraw zagr. bar. Aerenthala, u prez. min. Becka, członków ciała dyplomatycznego, ministra wojny Schoenaicha, komendanta korpusu Fiedlera i innych, poczem o 4 popoł. udał się na herbatę do niemieckiego ambasadora, gdzie przybyła także cesarzowa Augusta Wiktorya, ks. August Wilhelm, ks. Wiktorya Ludwika, jakoteż wszyscy niemieccy książęta związkowi, oraz burmistrz hamburski i kilku członków arystokracyi.

Wiedeń. Cesarz ofiarował cesarzowej niemieckiej akwarelę Penella, przedstawiającą widok z schoenbruńskiego zamku na Glorietę.

Wiedeń. Książę regent Luitpold bawarski przez konsula tutejszego przesłał burmistrzowi miasta Wiednia 1000 marek dla biednych m. Wiednia.

Król saski darował burmistrzowi paczkę drogocennych porcelanowych figurek majsnerowskich.

Berlin. „Morgen Post" donosi, że ks. Kumberland, który przed kilku dniami wyjechał za granicę, uczynił to dla tego, aby nie jechać razem z cesarzem Wilhelmem do Wiednia.

Z Rosyi i zaboru rosyjskiego.

(*Telegr. „N. Reformy"*).

Masowa głodówka.

Berlin. „Vossische Ztg." donosi z Petersburga, że w samarskiem więzieniu rozpoczęło głodówkę **128** więźniów politycznych i **500** zwykłych skazańców, z powodu okrutnego obchodzenia się z nimi.

Tołstoj.

Moskwa. Prof. Bułgakow, powróciwszy z Jasnej Polany, opowiada, że Tołstoj powrócił już do zdrowia i codziennie od rana do godziny 4 po południu pracuje nad nowem dziełem.

Finanse Rosyi.

Petersburg. Pet. Ag. tel. donosi: Wycofano z obiegu listy kredytowe na sumę 25 milionów rubli.

Ruch panislamistyczny.

Petersburg. „Nowoje Wremia" zwraca uwagę na niebezpieczeństwo ruchu panislamistycznego, który wywołał obecne zajścia na granicy afgańsko-indyjskiej. Źródłem tego ruchu jest Konstantynopol. — Pismo zwraca dalej uwagę, że stałe źródło ruchu panazyatyckiego istnieje w Tokio.

TELEGRAMY

z dnia 8 maja.

Lwów. Wczoraj przed południem witał namiestnika dra Bobrzyńskiego marszałek kraju Stan. hr. Badeni z wszystkimi członkami Wydziału kraju.

Niebezpieczeństwo powodzi.

Oświęcim. Niebezpieczeństwo powodzi na Sole, Wiśle i Przemszy — wzrasta. Wedle informacyj z Kęt, woda na Sole przybywa. — W Oświęcimiu woda zaczyna wylewać na przedmieścia Zasole i Klucznikowice. Łąki i pola na Zasolu zalane wodą, która zagraża drewnianemu mostowi, łączącemu miasto z dworcem kolejowym. Woda co godzinę podnosi się o 10 cm. Pod wieczór deszcz przestał padać, ale brak wiadomości z Kęt, które decydują o sytuacyi.

Czeski strajk szkolny.

Praga. Czescy rodzice, którzy nie chcą posyłać swych dzieci do szkoły niemieckiej w Seinstadel (koło Brüx), zostali przez starostę już czterokrotnie ukarani grzywną w kwocie 40 kor., ale mimo to trwają dalej w swem postanowieniu. Pos. sejmowy Anyż interweniował w tej sprawie u namiestnika.

Pogrzeb ś. p. Herolda.

Praga. Wczoraj odbył się przy nader licznym udziale ludności pogrzeb ś. p. Herolda. Za trumną między innymi postępowali ministrowie Fiedler, Ebenhoch, Praszek i wiceprezydent Izby dr Zaczek, oraz wielu posłów, między tymi liczni posłowie polscy z prezesem drem Głąbińskim.

Z Banku austro-węgierskiego.

Budapeszt. Rada generalna Banku austro-węgierskiego uchwaliła od dnia dzisiejszego zniżyć dyskont na 4%.

Budapeszt. Na posiedzeniu rady generalnej Banku austro-węgierskiego, odbytem pod przewodnictwem gubernatora Bilińskiego, postanowiono oprócz zniżenia stopy procentowej o ½%, rozpocząć także w dniu 22 stycznia wydawanie nowego typu not 20-koronowych i wycofanie znajdujących się obecnie w obiegu.

Secesya studentów chorwackich.

Praga. Wczoraj rano przybyło tu 223 studentów chorwackich z Zagrzebia. Na dworcu oczekiwało ich wielu studentów czeskich. Wygłoszono szereg przemówień.

Wiele obiecujący następca tronu.

Belgrad. Ks. Jerzy serbski, następca tronu, **zastrzelił żołnierza gwardyi**, na którego się na polowaniu rozgniewał. Dzienniki opozycyjne, które o tym fakcie doniosły, zostały skonfiskowane.

Dziennik „Narodni List" donosi jeszcze o drugim zajściu, które miał ks. Jerzy. Założył się on mianowicie, że strzela tak celnie, iż kulą wytrąci żołnierzowi papieros z ust. Następnie ks. Jerzy strzelił, ale nie trafił w papieros lecz w **szczękę** żołnierza, raniąc go śmiertelnie.

„Rozkaz" ces. Wilhelma.

Ateny. Emigranci greccy w Ameryce złożyli pięć milionów dolarów na zakupno okrętu wojennego, który chcą darować flocie greckiej. Kiedy cesarz Wilhelm dowiedział się o tem podczas swego pobytu na Korfu, rzekł do otaczających go wysokich oficerów marynarki greckiej:

„Jako honorowy admirał floty greckiej, polecam panom, abyście okręty swoje budowali według typu austryackich okrętów wojennych, stojących koło Korfu na kotwicy".

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin. Parlament przyjął wczoraj **w trzeciem czytaniu** załatwione w ostatnim czasie projekty ustaw według uchwał w drugiem czytaniu, między temi także **przedłożenie o marchii wschodniej**, poczem odroczył się do 20 października.

Demonstracye studenckie w Paryżu.

Paryż. Z powodu niedawnej wycieczki 30 francuskich studentów do Niemiec pod przewodnictwem prof. Andlera, demonstrowała wczoraj grupa studentów, podburzona przez nacyonalistyczną prasę przeciw Andlerowi. Socyalistyczni studenci urządzili kontrdemonstracyę, co dało powód do burzliwych zajść, tak, że policya musiała wkroczyć i przywrócić spokój.

Amnestya w Hiszpanii.

Madryt. Z okazyi urodzin księcia Asturyi, król na propozycyę rządu podpisał dekret, mocą którego skazani za zamach 31 maja z. r. Nakens, Ibarran i Smata zostali ułaskawieni.

Przysięga króla Manuela.

Lizbona. Opinia publiczna jednogłośnie stwierdza, że Lizbona podobnych objawów sympatyi dla króla, jak to miało onegdaj miejsce z okazyi złożenia przysięgi przez króla, nigdy jeszcze nie przeżywała. Król 7 razy musiał pojawić się na balkonie pałacu Necessitades w odpowiedzi na owacye ludności. Także i sprawozdania z prowincyi stwierdzają entuzyastyczne manifestacye w całej Portugalii.

Zderzenie pociągów.

Bombaj. W prowincyi północno-zachodniej zderzyły się 2 pociągi kolejowe i wskutek zderzenia stanęły w płomieniach, przyczem **250** ludzi znaleźć miało śmierć w płomieniach.

Traktat rozjemczy amerykańsko-japoński.

Londyn. „Daily Telegraph" donosi z Tokio, że w Waszyngtonie podpisano amerykańsko-japoński traktat rozjemczy, który ogółem ma charakter przymusowy i już przed wojną rosyjsko-japońską był przygotowany. Jestto pierwszy tego rodzaju traktat, zawarty przez Japonię.

Pogrzeb ś. p. Gustawa Steingrabera.

Odprowadzenie zwłok ś. p. Gustawa Steingrabera odbyło się wczoraj o godz. 4 po południu. Mimo rzęsistego deszczu, przed domem żałoby zebrała się bardzo liczna publiczność. Między innemi przybyli: prezedent miasta dr Leo, obaj wiceprezydenci, delegat namiestnictwa dr Fedorowicz, dyr. szkoły przem. pos. dr Ernest Bandrowski na czele grona profesorskiego i licznego zastępu uczniów zakładu, dr Emil Godlewski dyrektor studyum rolniczego i zakładu chemii rolniczej U. J. wraz z profesorami agronomii oraz profesorami wydziału prawa i filozofii, posłowie dr Petelenz i Federowicz, radcy miejscy: Konopiński, insp. Dębicki, prof. Wasung, arch. Peroś, Kosobucki, Beringer i inni, dalej dyrektor Mag. krak. p. Grodyński na czele licznych urzędników magistratu i budownictwa miejskiego, wraz z dyrektorem bud. Świerzyńskim, dyrektorem gazowni m. Dąbrowskim, dyrektorem elektrowni Gajczakiem, dyrektorem muzeum techniczno-przem. arch. Stryjeńskim i t. d., dyrektor policyi dr Flattau, dyrektor kolei państw. Horoszkiewicz z wicedyrektorem Soleckim, dyrektor szkoły ceramicznej w Podgórzu inż. Rolle z uczniami swej szkoły i gronem nauczycielskim i wielu innych. Członkowie Tow. technicznego przybyli gremialnie. Z zamiejscowych delegacyj: wiceprezydent Sare reprezentował Austr. Tow. architektów i budowniczych w Wiedniu, dalej ze Lwowa przybyła delegacya tamtejszego Tow. technicznego z inż. p. Drewnowskim na czele, oraz delegaci szkoły przem. z Bielska.

Gdy zwłoki ś. p. Steingrabera złożono w karawanie, przemówił pos. dr Bandrowski imieniem zakładu, żegnając zmarłego profesora i kolegę.

Mowca skreślił działalność zmarłego, stwierdzając, że ś. p. Steingraber ze szczególnem umiłowaniem pracował nad podniesieniem przemysłu ojczystego. Spieszył on z radą, inicyatywą, pomocą, opieką, czy to w zakresie naszego przemysłu rękodzielniczego, fabrycznego lub rolnego, czy w Towarzystwie technicznem lub rolniczem, czy w krajowej Komisyi przemysłowej. Skromna pracownia naukowa zmarłego stała się jakby ogniskiem budzącego się w kraju przemysłu. Zmarły był również wielbicielem gorącym sztuki. Serdecznie dobry kolega, nauczyciel i przyjaciel swych uczniów, pozostawia po sobie pamięć męża-obywatela, który pracę dla narodu uważał za najprzedniejszy obowiązek syna tej ziemi.

Następnie przemówił p. Dąbrowski, dyrektor gazowni miejskiej, imieniem krakowskiego Towarzystwa technicznego, którego zmarły

był prezesem. „Śmierć nieubłagana — zaczął mowca — porywa nam wielkich i mniejszych, dzielnych i zacnych, już zasłużonych, a tak jeszcze potrzebnych w tej ciężkiej dobie, jaką przeżywamy. Prócz wielkości, bo był zbyt skromnym, wszystkie te przymioty posiadał zmarły w wysokim stopniu, a jaśniał nimi czy to jako wytrawny technolog, czy to utalentowany profesor, światły obywatel, czy wreszcie jako długoletni przewodnik techników krakowskich“. Następnie mowca omówił wszechstronną działalność ś. p. Steingrabera i jego zasługi dla krak. Tow. technicznego, w którem ś. p. Steingraber 20 kilka lat spędził wśród pracy, a którem przez 8 lat kierował jako prezes. Jego zasługą jest zbudowanie własnego domu Towarzystwa. Wreszcie scharakteryzował mowca osobiste przymioty zmarłego i jego pracę obywatelską i społeczną, owianą serdecznym patryotyzmem.

Po skończonej mowie wyruszył orszak żałobny ku cmentarzowi. Kondukt prowadził wikary kościoła św. Floryana, ks. Molicki, w asyście duchowieństwa świeckiego i klasztornego. Karawan pokryty był kilkunastu wieńcami, od Rady miasta, Towarzystwa technicznego w Krakowie, Towarzystwa technicznego ze Lwowa, od krajowej komisyi przemysłowej, od grona profesorskiego i uczniów szkoły przemysłowej i t. d. Koło karawanu straż honorową pełnili uczniowie zmarłego, idąc w szeregach. Przy bramie cmentarnej wzięli na ramiona trumnę uczniowie szkoły przemysłowej i zanieśli ją do grobowca familijnego. Tutaj nad grobem przemówił p. Imrychowski, uczeń IV kursu chemii, imieniem uczniów szkoły przemysłowej, żegnając nietylko ukochanego profesora, ale prawdziwego przyjaciela młodzieży. Obrzęd pogrzebowy zakończył się odśpiewaniem przez duchowieństwo pieśni żałobnych.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 7 maja.

HOTEL KRAKOWSKI: Hr. M. von Pasztelyi z Munkacsa: Rotm. Olgierd von der Prannitz z Wiednia, Bar. Tad Ney-Hof-Lcy z Baranowic (Litwa), Rotm. K. Zborowicz ze Stockerau, J. Oszelda ze Zdonia, E. Pruski z Wróblowic, G. Bossi z Opawy, A. Knkutsch c. k. kapitan z Ołomuńca, W. Herz z Granicy, S. Radwan z Miechowa (Król. Pols.), T. Wawecki z Ostrowic (Litwa), Inżynier K. Stawecki z Warszawy, S. i K. Żwan z Opatkowic. S. Lewicki z Jasła, J. Zdziechowska z Rzędowic (Król. Pols.).

Kronika.

Dziś:

Kraków, piątek 8 maja.

Kalendarzyk kościelny: Stanisława bisk. krak. m.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 4 m. 05, zachód o godz. 7 min. 07; długość dnia godzin 15 min. 02.

Teatr miejski w Krakowie: po południu: „Zgon Barbary Radziwiłłówny“ i „Konfederaci Barscy“ wieczór: „Król Stanisław August“.

Festyn w parku dra Jordana.

Teatr rozmaitości w parku Krakowskim: przedstawienie o godz. 8 wieczorem.

Teatr Kineton: Przedstawienia kinematograficzne o godz. 5, $6^{3}/_{4}$ i $8^{1}/_{2}$ wieczorem.

Teatr miejski we Lwowie: „Złote runo“.

Następny numer „Nowej Reformy“ wyjdzie jutro rano. Dziś po południu numer nie wyjdzie.

Z Akademii Umiejętności. Posiedzenie Wydziału filologicznego odbędzie się w poniedziałek dnia 11 b. m. o godz. 6 wieczorem. Na porządku dziennym referat członka J. Tretiaka „Nieznany utwór poetycki Bohdana Zaleskiego z czasów młodzieńczych“. Potem odbędzie się posiedzenie ściślejsze, obejmujące rozstrzygnięcie konkursu im. ś. p. Bieleckiego, zatwierdzenie nowoobranych współpracowników Komisyi i inne sprawy bieżące.

Posiedzenie Wydziału historyczno filozoficznego odbędzie się we wtorek dnia 12 b. m. o godz. 6 wieczorem. Na porządku dziennym referaty: prof. L. Boratyńskiego „Przyczynek do dziejów najdawniejszych stosunków handlowych Gdańska z Włochami, w szczególności z Wenecyą“ i W. Jaskłowskiego „Żarnowiec i jego okolica. Zarys historyczno-etnograficzny“.

Przedstawienie dla ludu w teatrze miejskim odbędzie się w niedzielę dnia 10 b. m. o godz. 3 po południu staraniem redakcyi „Obrony ludu“. Wystawiony będzie „Kościuszko pod Racławicami“. Rolę Kościuszki objął dyr. Solski. Bardzo wielu włościan ze wszystkich niemal powiatów zachodniej Galicyi zapowiedziało przyjazd swój do Krakowa na to przedstawienie. Bilety zamawiać należy wcześniej w Administracyi „Obrony Ludu“ (Kraków, Karmelicka 53), a w dniu przedstawienia sprzedawać je będzie cukiernia Rehmana w Sukiennicach od godz. 10—2, od 2-giej zaś kasa teatralna.

Kraj. kurs pożarnictwa w Krakowie. W uzupełnieniu naszej notatki o tegorocznym kursie strażackim dodajemy, że jest to pierwszy tego rodzaju kurs pożarnictwa w Krakowie, zorganizowany za inicyatywą i staraniem p. Feliksa Nowotnego, naczelnika miejskiej straży pożarnej w Krakowie, którego Rada kraj. Związku ochotniczych straży pożarnych we Lwowie zamianowała komendantem i fachowym kierownikiem. Jako krajowy instruktor pożarnictwa bierze udział także p. Antoni Szczerbowski, sekretarz kraj. Związku strażackiego. Celem kursu jest wyrobienie instruktorów i naczelników ochotniczych straży pożarnych w miastach i miasteczkach. Potrwa on 15 dni i zakończy się dnia 16 b. m. egzaminem przeprowadzonym przez komendę kursu i delegatów kraj. Związku ochotniczych straży pożarnych.

Na kurs przybyło 28 uczestników z różnych stron kraju i 2 uczestników z Królestwa polskiego. Oprócz bardzo szczegółowej nauki teoretycznej, przeprowadzonej przez pp. Nowotnego i Szczerbowskiego i ćwiczeń z przyrządami pożarnemi, odbywają uczestnicy kursu wszelkie rodzaje służby pompierskiej, jak: na ścisłem pogotowiu, w teatrze, przy telefonie i t. d. Kurs w Krakowie został przez strażactwo krajowe z radością przyjęty. Wielka obfitość bardzo praktycznych przyrządów pożarnych, oddanych do nauki, najnowsze środki alarmowe i wreszcie wprawa i wyćwiczenie miejskiej straży pożarnej, służące podczas prób i nauki za wzór dla uczniów kursu, oraz zawodowa rutyna kierownika i nauczycieli, dają rękojmię, że ten krakowski kurs odda pożarnictwu wielkie usługi.

Sekcya odczytowa „Ogniska nauczycielskiego“ w Krakowie urządza dla młodzieży w niedzielę d. 10 b. m. w auli I szkoły realnej wieczorek ku uczczeniu pamięci Konstytucyi 3 maja z urozmaiconym programem. Początek o godz. 5 po poł. Bilety wstępu po 40 i 20 hal. przy wejściu.

VIII bezpłatny wykład dla młodzieży odbędzie się staraniem sekcyi odczytowej „Ogniska nauczycielskiego“ w Krakowie, w sobotę, dnia 9 b. m., o godzinie 4 po południu, w sali wykładowej Muzeum techniczno-przemysłowego. — P. Marya Radwańska będzie mówiła na temat: „Życie w naszych wodach“.

Delegaci polskich stow. akademickich w Krakowie odbyli wczoraj posiedzenie, na którem uchwalili wysłać do Zagrzebia na ręce stow. akademików chorwackich „Mensa akademica“ oraz do dziennika „Obzor“ depesze zapraszające studentów chorwackich, opuszczających uniwersytet w Zagrzebiu, do zapisywania się na uniwersytet Jagielloński. Depesze podpisały: Związek akad., Zjednoczenie, Czytelnia akad., Bratnia Pomoc U. U. J. itd.

Z Koła filozoficznego U. U. J. Dnia 11 b. m., o 6 wiecz., odbędzie się w auli uniw. Jag. odczyt ks. dra Waisa, prof. filozofii duchownego seminaryum przemyskiego, p. t.: „Co sądzić o inteligencyi zwierząt?“ — Dochód przeznaczony na powiększenie biblioteki „Koła“. Bilety wcześniej nabywać można w księgarni „Spółki wydawniczej“, albo w lokalu seminaryum filozoficznego (ul. św. Anny l. 12), od 12 do 1 w poł., z wyjątkiem świąt.

W Czarnej Wsi, w nowo założonym ogrodzie „Jadwinówka“ i pawilonie teatralnym odbędzie się dziś staraniem straży ochotniczej pożarnej przedstawienie wodewilu „Królowa przedmieścia“, a w niedzielę d. 10 b. m. przedstawienie komedyi „Trójka hultajska“. Początek przedstawienia o g. $7^{1}/_{2}$ wieczór, bufet na miejscu.

Wypadek w. ks. badeńskiego. Z Wiednia telefonują: Gdy wczoraj w. ks. badeński jechał do arcyks. Maryi Józefy do Augurten, spłoszyły się konie u powozu. Dyszel powozu złamał się, a woźnica wypadł na bruk. Kilku robotników zdołało zatrzymać konie; jeden z nich odniósł ciężkie obrażenia. W. ks. badeński pojechał dalej dorożką.

Tajemnicza zbrodnia. Z La Porte w Stanie Indiana telegrafują: Podczas kopania fundamentów w pewnym domu znaleziono 10 trupów. Według opinii rzeczoznawców, są to zwłoki osób zamordowanych. Aresztowano kobietę, niejaką Gwinnes, która często otrzymywała tajemnicze przesyłki w wielkich kufrach. Sądzą, że kobieta ta trudniła się zawodowo uprzątaniem zwłok osób zamordowanych — —

Mianowania. „Wiener Ztg.“ ogłasza: Minister spraw wewnętrznych zamianował w służbie budownictwa państwowego w Galicyi nadinżyniera Teofila Dunajowicza radcą budownictwa, a inżynierów Antoniego Korasiewicza, Karola Gerstyngera, Jakóba Lieblinga, Wincentego Heina i Zacharyasza Wojciechowskiego nadinżynierami.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca
Michał Konopiński.

Oddzielne numera „N. Reformy“

poranne po **4 hal.,** popołudniowe po **10 hal.** za egzemplarz, nabywać można:

W Krakowie:

W Administracyi „N. Reformy“, ul. Jagiellońska 10.

W Rynku głównym: Trafika gł., w Sukiennicach: Handel Karlińskiego, sklep (w hali) Mańkowskiej.

Na Małym Rynku: Trafika Alfusa, stolik Agencyi J. Hopcasa i Salomonowej.

Przy ul. Siennej: Handel J. Dębkowskiego (obok Gimnazyum św. Jacka).

Przy ul. Floryańskiej: Handel Wakulskiego l. 18, Trafika Markowicza l. 22.

Przy ul. Karmelickiej: Handel J. Ekiera l. 18, Handel Gwaraszkila l. 6, Gurawski l. 46.

Przy ul. Długiej: Handel Bęknera l. 4, Handel Ł. Mackiewicza l. 34, Handel F. Kusza l. 33, Handel Berwalda l. 53.

Plac Matejki: Trafika Aleksandrowicza w Hotelu Centralnym.

Na plantacyach w kiosku u wylotu ul. Szpitalnej.

Przy ul. Grodzkiej: Handel Baumingera l. 10, W. Rosenblum, skład papieru, Handel Rympla l. 60.

Przy ul. Zwierzynieckiej: Stanisław Nikiel, handel korzenny, l. 29.

Przy ul. Szpitalnej: Trafika G. Glücklicha.

Przy ul. Wolskiej (przy moście) Handel J. Goldberga.

Przy ul. Wielopole: Handel H. Stattera l. 18.

Przy ul. Starowiślnej: Trafika obok fabryki tutek W. Bełdowskiego.

Przy ul. Wiślnej: Trafika l. 11.

Przy ul. Dietlowskiej: Kiosk biura Hopcasa i Salomonowej.

Przy ul. Krakowskiej: (w hotelu Müllera) Handel Mannego.

Przy ul. Krowoderskiej: Handel Wildstossera.

Przy ul. Szewskiej: Handel Kretschmera l. 23.

Plac WW. Świętych: Handel Frommera, l. 11.

Przy ul. Dominikańskiej: Trafika K. Schreibera, l. 2.

Przy ul. Lubicz: Handel B. Rosenstocka, l. 1.

Przy ul. Lubicz: Handel Jakóbowicza.

W Podgórzu:

Księgarnia Poturalskiego. Główna trafika.

W Dębnikach:

Handel J. Pobudkiewicza, Rynek 166.

Na Zwierzyńcu:

Handel Dudkiewicza.

◆ ◆ ◆

Wydawnictwa „Nowej Reformy“

16 71 0

	Koron
Józef Gława. **Oporni,** powieść w 2 tom. na tle prześladowania unitów	4·—
B. Bolesławita. **Para Czerwona,** powieść w 2 tom.	2·40
— **Przed burzą,** sceny z r. 1830, 1 tom	1·20
— **Emisaryusz,** wspomnienie z r. 1838	1·20
— **Nad Spreą,** powieść	1·20
— **Nad modrym Dunajem,** powieść	1·20
J. U. Niemcewicz. **Żywoty znacznych w XVIII wieku ludzi**	—·40

Do nabycia w Administracyi „N. Reformy“, oraz we wszystkich księgarniach
Skład główny w księgarni G. Gebethnera i Ski w Krakowie.

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10. Rządca drukarni L. K. Górski.